

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

10.9.2013

B7-0427/2013

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o stanju u Siriji
(2013/2819(RSP))

Guy Verhofstadt, Ramon Tremosa i Balcells, Graham Watson, Marietje Schaake, Johannes Cornelis van Baalen, Edward McMillan-Scott, Jelko Kacin, Charles Goerens, Hannu Takkula, Louis Michel, Philippe De Backer, Phil Bennion
u ime kluba ALDE
Hélène Flautre

RE\1002474HR.doc

PE519.267v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

**Rezolucija Europskog parlamenta o stanju u Siriji
(2013/2819(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Siriji, a naročito rezoluciju o stanju u Siriji od 16. veljače 2012.¹, rezoluciju o Siriji od 13. rujna 2012.² i rezoluciju o stanju sirijskih izbjeglica u susjednim zemljama od 23. svibnja 2013.³,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za vanjske poslove o Siriji od 23. siječnja, 18. veljače, 11. ožujka, 22. travnja, 27. svibnja, 24. lipnja, 9. srpnja, 22. srpnja i 7. rujna 2013.; uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća o Siriji usvojene 8. veljače 2013.,
 - uzimajući u obzir izjave koje je potpredsjednica Komisije/Visoka predstavница Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Catherine Ashton dala 9. svibnja, 14. lipnja, 24. lipnja, 21. kolovoza i 23. kolovoza 2013.; uzimajući u obzir izjave koje je dala povjerenica za međunarodnu suradnju, humanitarnu pomoć i odgovor na krize, a naročito onu od 3. rujna 2013.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1540 od 28. travnja 2004. i brojne izjave koje su dali glavni tajnik UN-a i njegov glasnogovornik, a naročito one od 25., 26. i 28. kolovoza te 2. i 3. rujna 2013.,
 - uzimajući u obzir izvješće Neovisne međunarodne istražne komisije UN-a o Siriji od 18. srpnja 2013.,
 - uzimajući u obzir izjavu predsjednika SAD-a Baracka Obame od 31. kolovoza 2013.,
 - uzimajući u obzir deklaracije UNHCR-a o broju sirijskih izbjeglica od 3. rujna 2013.,
 - uzimajući u obzir završno priopćenje Akcijske skupine za Siriju („Priopćenje iz Ženeve”) od 30. lipnja 2012.,
 - uzimajući u obzir Ženevske konvencije iz 1949. i njihove dopunske protokole, a naročito Ženevski protokol Haškoj konvenciji o zabrani uporabe u ratu zagušljivih, otrovnih i sličnih plinova i bakterioloških metoda te standarde utvrđene Konvencijom o kemijskom oružju,
 - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je UN u rujnu 2013. procijenio da je u protekle dvije godine zbog nasilja u Siriji smrtno stradalo barem 100 000 osoba, i to uglavnom civila; budući da je, prema podacima Ureda UN-a za koordinaciju humanitarnih pitanja, 4 250 000 osoba raseljeno unutar

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0057.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0351.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0223.

zemlje, dok ih je više od 2 milijuna izbjeglo iz Sirije, uglavnom u Tursku, Jordan, Libanon i Irak, a više od polovice njih su djeca mlađa od 17 godina, što je izazvalo nezapamćenu regionalnu krizu, probleme i nestabilnost;

- B. budući da je Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1540 od 28. travnja 2004. potvrđeno da širenje nuklearnog, kemijskog i biološkog oružja predstavlja prijetnju međunarodnom miru i sigurnosti;
- C. budući da se uporaba kemijskog oružja u Siriji, ponašanje režima i njegovi postupci protiv civilnog stanovništva moraju smatrati zločinima protiv čovječnosti, a odgovornost za njih mora se pripisati režimu, te budući da oni predstavljaju ozbiljnu prijetnju regionalnoj stabilnosti i svjetskom miru; budući da postoje različite mjere, sankcije i oblici pritiska, kao i međunarodni kazneni sud, koji se mogu primijeniti kao odgovor na sve zločine za koje se dokaže da ih je počinio Bašar al Asad, koga nitko ne pokušava osloboditi odgovornosti;
- D. budući da nesposobnost Asadovog režima da zaštiti svoje zalihe kemijskog oružja predstavlja jednako ozbiljnu prijetnju sigurnosti i stabilnosti, kako u Siriji tako i u regiji;
- E. budući da je predsjednik SAD-a odlučio zatražiti odobrenje Kongresa za uporabu sile; budući da je 29. kolovoza 2013. Donji dom britanskog parlamenta odbio prijedlog premijera Davida Camerona, kao znak potpore načelu intervencije u Siriji;
- F. budući da će, prema izjavama SAD-a, ciljevi vojnih napada biti odgovor na uporabu kemijskog oružja te odvratanje i smanjenje potencijala za uporabu tog oružja od strane sirijske vlade u budućnosti;
- G. budući da uporaba kemijskog oružja ne može ostati bez odgovora Europske Unije i međunarodne zajednice jer je njihova obveza reagirati kako bi se zaštitilo civilno stanovništvo i izbjegla svaka opasnost od daljnje uporabe kemijskog oružja;
- H. budući da je 21. kolovoza 2013. u predgrađu Damaska počinjen kemijski napad velikih razmjera u kojem su smrtno stradale stotine ljudi, među kojima mnogo žena i djece; budući da taj napad predstavlja grubu povredu međunarodnog prava, ratni zločin i zločin protiv čovječnosti; budući da informacije iz više različitih izvora potvrđuju da je napad počinjen, a čini se da predstavljaju snažan dokaz da je sirijski režim odgovoran za te napade jer jedino on raspolaže dovoljnim količinama kemijskog oružja i sredstava za njegovu primjenu;
- I. budući da su svojim stavovima i vetom Rusija i Kina onemogućile donošenje zajedničkog stajališta Vijeća sigurnosti UN-a o krizi u Siriji;
- J. budući da je 1. rujna 2013. Arapska liga zatražila od UN-a i međunarodne zajednice da „preuzmu svoje odgovornosti u skladu s Poveljom UN-a i međunarodnim pravom i poduzmu potrebne preventivne mjere” protiv sirijskog režima; budući da je Arapska liga 2011. suspendirala Siriju, a 26. ožujka 2013. priznala Sirijsku nacionalnu koaliciju oporbenih i revolucionarnih snaga kao predstavnika Sirije;

- K. budući da je, prije napada u predgrađu Damaska Ghouti 21. kolovoza 2013., istražnom timu UN-a na čijem je čelu švedski znanstvenik dr. Åke Sellström dopušten ulazak u Siriju kako bi se provela istraga o uporabi kemijskog oružja; budući da je sirijski režim tek nekoliko dana kasnije tom timu dopustio da posjeti poprišta napada u Ghouti; budući da je istražni tim uzeo uzorke koji će se sljedećih tjedana analizirati izvan Sirije; budući da je UN-ov tim napustio Siriju 31. kolovoza 2013.;
- L. budući da se Vijeće za vanjske poslove 27. svibnja 2013. složilo s obnovom restriktivnih mjera protiv Sirije, a naročito s ukidanjem embarga na oružje, te dopustilo „prodaju, opskrbu, prijenos i izvoz” iz država članica EU-a „vojne opreme ili opreme koja se može koristiti za potrebe unutarnje represije” ako je upućena Sirijskoj nacionalnoj koaliciji oporbenih i revolucionarnih snaga i „namijenjena zaštiti civila”;
- M. budući da broj sirijskih izbjeglica i ugroženih osoba dramatično raste, a političke i humanitarne prilike pogoršavaju se iz dana u dan kako se oružani sukob nastavlja; budući da je EU dao ukupno 1,3 milijarde eura humanitarne pomoći Siriji i susjednim zemljama koje su prihvatile više od 2 milijuna sirijskih izbjeglica;
- N. budući da sve veća uloga ekstremističkih skupina i paravojnih postrojbi uzrokuje veliku zabrinutost i mora se u potpunosti razmotriti u kontekstu postupaka EU-a prema Siriji i u regiji;
1. najoštrije osuđuje masovno ubojstvo civila u Siriji i napad kemijskim oružjem koji je Asadov režim počinio 21. kolovoza 2013. u Ghouti, predgrađu Damaska, a u kojem je, prema podacima obavještajnih službi zapadnih zemalja, smrtno stradalo najmanje 1 400 ljudi, među kojima i 400 djece; napominje s velikom zabrinutošću da se radi o najvećem masovnom ubojstvu kemijskim oružjem nakon onoga koji su počinile snage Sadama Huseina protiv civila u sjevernom Iraku; podsjeća predsjednika Asada na njegove obveze prema Ženevskom protokolu o zabrani uporabe kemijskog oružja i poziva sirijske vlasti da se strogo pridržavaju svojih međunarodnih obveza;
 2. osuđuje smaknuća bez suđenja i sve druge oblike kršenja ljudskih prava koje su počinile ekstremističke skupine i protivnici Asadovog režima;
 3. izražava zabrinutost zbog nastavka nasilja u Siriji te poziva sve strane na trenutačan prekid; naglašava ulogu različitih regionalnih faktora, uključujući isporuku oružja, te je zabrinut zbog posljedica prelijevanja sirijskog sukoba na susjedne zemlje;
 4. izražava svoju sućut obiteljima žrtava; ponovo iskazuje svoju solidarnost s pripadnicima sirijskog naroda koji se bore za slobodu, dostojanstvo i demokraciju te pohvaljuje njihovu hrabrost i odlučnost, a pritom naročito misli na žene i djecu;
 5. naglašava da međunarodna zajednica ne može ostati ravnodušna prema podmlukloj uporabi kemijskog oružja; vjeruje da je neophodan jasan i snažan odgovor te, ako je potrebno, ograničena i primjerena uporaba sile kako bi se jasno pokazalo da su takvi zločini neprihvatljivi i da ne smiju proći nekažnjeno; smatra da je takva strategija u skladu s ciljem EU-a koji podrazumijeva pregovarački proces u cilju političkog rješavanja sukoba te da moramo spriječiti stvaranje strašnog presedana za ponovnu uporabu kemijskog oružja u Siriji ili drugdje;

6. poziva UN da brzo dovrši svoju temeljitu istragu o uporabi kemijskog oružja u Siriji i da odgovorne izvede pred lice pravde; moli članove Vijeća sigurnosti UN-a da povedu raspravu o masovnom ubojstvu u Siriji na temelju zaključaka istražnog tima UN-a te razmotre mjere koje je potrebno donijeti kako bi se odgovorilo na uporabu kemijskog oružja u Siriji;
7. žali zbog činjenice da Vijeće sigurnosti UN-a do sada nije djelovalo i nije postiglo dogovor o rezoluciji kojom bi se izvršio snažniji i učinkovitiji pritisak u cilju prekida nasilja u Siriji; posebno poziva Rusiju i Kinu da ispune svoje odgovornosti i doprinesu postizanju zajedničkog stajališta; napominje da, unatoč trajnim diplomatskim nastojanjima, vjerojatno neće biti moguće svladati otpor unutar Vijeća sigurnosti UN-a s obzirom na odobrenje vojne akcije protiv Asadovog režima; ponovo iskazuje svoju snažnu podršku inicijativi visokog povjerenika UN-a za ljudska prava da Vijeće sigurnosti pitanje stanja u Siriji uputi Međunarodnom kaznenom sudu radi pokretanja formalne istrage;
8. poziva EU da preuzme vodstvo u obnovi diplomatskih aktivnosti među svim stranama u sirijskom sukobu kako bi se one hitno i konstruktivno uključile u proces Ženeva II koji bi trebao dovesti do političkog rješenja sirijske krize;
9. vjeruje da bi međunarodna zajednica trebala pronaći sporazumno političko rješenje za Siriju kojim se može obustaviti nasilje, spriječiti daljnja uporaba kemijskog oružja i potaknuti istinski politički prijelaz u demokratsko društvo koji će voditi sama Sirija, pri čemu to rješenje zadovoljava legitimne zahtjeve sirijskog naroda, a temelji se na sveobuhvatnom dijalogu koji uključuje sve demokratske snage i dijelove sirijskog društva u cilju pokretanja procesa dubokih demokratskih promjena, te uvažava također potrebu za osiguranjem nacionalnog pomirenja i cilj mu je osigurati poštovanje prava i sloboda manjina, uključujući etničke, vjerske, kulturne i ostale manjine;
10. smatra da bi strategija za postizanje sporazumnog političkog rješenja sukoba u Siriji trebala obuhvatiti: (1) pružanje svih oblika pomoći sirijskom Vrhovnom vojnom vijeću i ostalim sirijskim tijelima koja se protive vladi Bašara al Asada, a ispravno su i potpuno provjerena te dijele zajedničke demokratske vrijednosti i interese s Europskom Unijom; (2) pružanje svih oblika pomoći sirijskoj političkoj oporbi, uključujući i oporbenu koaliciju; (3) nastojanja da se izoliraju ekstremističke i terorističke skupine u Siriji kako bi se onemogućio njihov utjecaj na buduću prijelaznu i stalnu sirijsku vladu; (4) koordinacija sa svim saveznicima i partnerima; te (5) nastojanja da se ograniči podrška iranske vlade i ostalih sirijskom režimu;
11. naglašava da EU ima posebnu odgovornost za stabilnost i sigurnost u svom susjedstvu te ističe da stanje u Siriji iziskuje usklađen zajednički nastup država članica EU-a, u suradnji s NATO-om; stoga poziva EU i države članice da, pri donošenju odluke o mjerama koje EU treba poduzeti kao odgovor na uporabu kemijskog oružja od strane Asadova režima, započnu intenzivnu diplomatsku aktivnost, udruže svoje vojne obavještajne službe, pomno analiziraju političke posljedice svake vojne akcije te točno utvrde vrstu vojne intervencije i njezine ciljeve i trajanje; naglašava da diplomatska aktivnost EU-a treba biti usmjerena na sve relevantne regionalne subjekte, uključujući Rusiju, Iran, Izrael i Tursku, te da cilj treba biti pronalaženje opcija za trajno političko rješenje sirijskog sukoba na temeljima

pluralističke demokracije i vladavine prava;

12. ponovo poziva predsjednika Asada i njegov režim da odmah odstupe s vlasti kako bi omogućili mirnu, sveobuhvatnu, održivu i demokratsku promjenu vlasti koju treba provesti sama Sirija što je prije moguće;
13. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog nastavka humanitarne krize u Siriji i njezinih posljedica za susjedne zemlje; podsjeća da Asadova vlada snosi najveću odgovornost za brigu o dobrobiti svojeg naroda; poziva na veću humanitarnu pomoć stanovništvu Sirije i susjednim zemljama, naročito Libanonu i Jordanu; podržava i pozdravlja velik doprinos koji su Komisija i države članice dale međunarodnim programima humanitarne pomoći; poziva potpredsjednicu Komisije i Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku/Europsku službu za vanjsko djelovanje da poduzmu odgovarajuće i odgovorne mjere u pogledu priljeva izbjeglica na područje država članica kako bi se smanjio pritisak na susjedne zemlje; poziva potpredsjednicu Komisije i Visoku predstavnicu za vanjske poslove i sigurnosnu politiku/Europsku službu za vanjsko djelovanje da izvrše pritisak na zemlje koje su se obvezale pružiti pomoć, ali nisu nikad uplatile obećana sredstva;
14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, vladi i parlamentu Ruske Federacije, vladi i parlamentu Narodne Republike Kine, vladi i parlamentu Republike Turske, vladi i Predstavničkom domu Sjedinjenih Američkih Država, vladi i parlamentu Hašemitske Kraljevine Jordana, vladi i parlamentu Republike Libanona, glavnom tajniku UN-a, glavnom tajniku Arapske lige, Nacionalnoj koaliciji sirijskih revolucionarnih i oporbenih snaga, te vladi i parlamentu Sirijske Arapske Republike.